

Conviure amb la discapacitat en l'era de la IA

Oportunitat o nova escletxa?

Albert Cuesta

Discapacitat Intel·lectual en l'era de la IA. La tecnologia com a motor d'una societat més inclusiva —
TecnoCampus, Mataró — 1 d'octubre de 2026

Dues entitats, un objectiu

Fundació Maresme

60 anys treballant per les persones amb discapacitat intel·lectual. Coneix les persones i el dia a dia.

Eurecat

Centre tecnològic. Hi aporta un ventall ampli de tecnologies i especialització en intel·ligència artificial, al servei de l'impacte social.

En col·laboració amb l'Ajuntament de Mataró.

D'ON PARTIM

A Catalunya...

1/10

**persones amb discapacitat
intel·lectual té feina**

A Espanya, la taxa d'ocupació

23,8%

gairebé 45 punts per sota de la resta de la població — més del doble que a Catalunya

16.152 €

sou mitjà anual — el més baix de totes les discapacitats

99,8%

coneix productes
d'intel·ligència artificial

12,3%

els fa servir de veritat

La coneixem. Gairebé no la fem servir.

Una escletxa amb moltes cares

45%

de les persones amb discapacitat pateixen
l'escletxa digital

65% tem l'exclusió
55,3% hi veu potencial

La escletxa tecnològica condemna les persones amb discapacitat intel·lectual a una ciutadania de segona classe.

Carmen Laucirica — presidenta, Plena inclusión España

A Catalunya, la discapacitat intel·lectual...

+28%

és la tipologia que més creix — en
només 5 anys

1/100

persones al país en té

02

On la IA ja funciona

Coses que ja passen, algunes ben a prop d'aquí

ATECA

Adapta textos a lectura fàcil seguint la norma UNE, detecta incompliments i proposa canvis. Encara en fase pilot, validada amb persones amb discapacitat intel·lectual.

CEACOG + Universitat Politècnica de Madrid

1/3

persones té dificultats per
llegir textos complexos

Peter

Primer assistent de veu conversacional fet a Espanya per a l'autonomia d'adults amb discapacitat intel·lectual. Gratuït des de juliol.

70

converses diàries, en els usos
més intensius

84%

dels usuaris el recomanarien

9/10

professionals de suport hi
veuen millora

Pictogram Room i Minerva

Pictogram Room

Realitat augmentada i seguiment corporal per a infants amb autisme i discapacitat intel·lectual. Més de 20 anys de recorregut i resultats publicats.

Fundación Orange + Universitat de València

Minerva

Plataforma conversacional perquè persones amb síndrome de Down accedeixin soles a informació sobre feina, salut o educació.

Down España + Devoteam

La tecnologia també es fa aquí

Rehab-Lab.Cat

292 ajudes funcionals a mida,
amb impressió 3D, per a 113
persones. Fundació El Maresme n'és
FabLab acreditat.

CareCityLab

Espai Mataró Cuida — la primera
iniciativa d'aquest tipus a Catalunya.
A pocs minuts d'aquí.

220

llocs de feina — CEO del Maresme

Dels models de llenguatge als "world models"

LLM

Aprenen de text. Excel·lents parlant, traduint, resumint.

World models

Aprenen d'imatge, vídeo i sensors. Volen entendre l'espai, els objectes, la causa i l'efecte.

"Els LLM manipulen molt bé el llenguatge, però la part realment difícil és entendre el món real." — Yann LeCun

El que no surt tant a les notícies

Els riscos que cal vigilar perquè la IA no faci més mal que bé

Ja ha costat diners i judicis

Mobley v. Workday

Més de 100 sol·licituds rebutjades per sistemes automatitzats. Demanda col·lectiva certificada — maig 2025.

EEOC v. iTutorGroup

365.000 \$ pagats per descarts automàtics per edat. Primera demanda de l'agència per discriminació amb IA.

Les ganes de participar hi són

7%

se sent representat en el
disseny de les eines d'IA

87%

donaria la seva opinió si
algú l'hi demanés

Privadesa i llibertat de triar

Privadesa

Rutines, estat d'ànim, nivell de comprensió: dades molt delicades que exigeixen mesures reforçades.

Sobredependència

Poques opcions "per simplificar" és, de fet, menys llibertat d'elecció.

La llei comença a posar-s'hi

AGOST 2026

Reglament d'IA (UE)

La major part de les seves normes ja s'apliquen.
Primera regulació integral del món.

JUNY 2025

Llei Europea d'Accessibilitat

Obligatòria des d'aquesta data.

Un bé escàs: els professionals

Pocs, molt bons, sovint saturats. El suport a la innovació no pot mirar només promoció econòmica o recerca.

Cal impacte social directe en els professionals i en les persones amb discapacitat intel·lectual.

Cal treballar en ecosistema

Usuaris i famílies

Fundació Maresme · Dincat

Eurecat

Empreses

Administracions

L'oportunitat de negoci no coincideix amb la necessitat social.

Cinc idees per emportar-se

01	Les eines que funcionen s'han fet amb les persones, no per a elles
02	Cap assistent virtual substitueix la persona professional
03	Crear l'eina no n'hi ha prou — cal invertir en accés i formació
04	La representació en el disseny és una qüestió de drets
05	Res d'això ho fa una sola entitat tota sola — cal ecosistema

Moltes gràcies

albertcuesta.cat